

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ (39
47
49)

α Si marmor illi obtulisses, si viliores materiam, fecisset tale, quale ex illa fieri optimum posset. Eodem modo sapiens virtutem, si licebit, in divitiis explicabit, si minus, in paupertate; si poterit, in patria, si minus, in exilio; ... Quamcumque fortunam acceperit, aliquid ex illa memorabile efficiet.

β.

Iulia, Augusti filia, mature habere coeperat canos, quos legere secrete solebat. Hac re audita Augustus voluit filiam deterrere quominus id faceret. Eo consilio aliquando repente intervenit oppressitque ornatrices. Etsi super vestem earum deprehendit canos, tamen Augustus dissimulavit eos vidisse et aliis sermonibus tempus extraxit, donec induxit mentionem aetatis. Tum interrogavit filiam, utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva. Cum illa respondisset «ego, pater, cana esse malo», mendacium illi pater obiecit: «Non dubito quin calva esse nolis. Quid ergo non times ne istae te calvam faciant?»

γ Porcia, Bruti uxor, cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset, cultellum tonsorium quasi unguium resecandorum causa poposcit eoque velut forte elapso se vulneravit. Clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus ad eam obiurgandam venit quod tonsoris praeripuisset officium. ... experiri enim volui, quam aequo animo me ferro essem interemptura, si tibi consilium non ex sententia cessisset >>.

Παρατηρήσεις

1) Να μεταφράσετε τα υποχραμμένα αποσπάσματα (Μ.20)

2α) Να επηρεώσετε για τις παρακάτω προτάσεις την ένδειξη Σωστό ή Λάθος. Στην περίπτωση Λάθους, να γράψετε τη σωστή απάντηση. (Μ.1,5)

- i) Δύο βασικά χαρακτηριστικά των μετακλασικών κειμένων είναι ο ρητορισμός στο περιεχόμενο και ο ρεαλισμός στο ύφος.
- ii) Η πρώτη περίοδος της μετακλασικής εποχής αρχίζει με τη λεγόμενη «Δεύτερη Σοφιστική».
- iii) Στην πρώτη περίοδο της μετακλασικής εποχής κυριαρχεί μια προσπάθεια απομίμησης των κλασικών.

2β) Να αντιστοιχίσετε τους λογοτέχνες της Α' ετήλης (κλασικοί - ερως μετακλασικής εποχής) με τα έργα τους στη ετήλη Β

Α' ετήλη

1. Λουκανός

2. Βαλέριος Φλάκκος

3. Στάτιος

4. Σίλλιος Ιταλικός

5. Πλίνιος ο Πρεσβύτερος

α. «Ρυνία»

β. εγκυκλοπαίδεια των επιστημών

γ. «Pharsalia»

δ. «Thebais» και «Achilleis»

ε. «Argonautica» (Μ.25)

2γ) Να αντιστοιχίσετε...

(Μ.35)

1. Σενέκας ο Νεότερος

2. Πετρώνιος

3. Κοϊντίλιανός

4. Τάκιτος

5. Πλίνιος ο Νεότερος

6. Μαρτιάλης

7. Ιουβενάλης

α. καλλιτεχνικές «Επιστολές»

β. «Χρονικά» και «Ιστορίες»

γ. «Κριτής της κομψότητας» - «Satiricon»

δ. επιγράμματα με ειρωνεία και κολακεία,

οξύγλα κ' βωμολοχία, έπαρση κ' αυτοθαλασμού

ε. «Epistulae morales» - «Apokolokyntosis»

στ. τεχνοκρίτης, ρητοροδιδάσκαλος και παιδαγωγός - «Η παιδεία του ρήτορα» («Institutio oratoria»)

ζ. δεκαέξι εκτενείς εάτιρες

2δ) Να αντιστοιχίσετε τους λογοτέχνες της Α' στήλης (αρχαίους μετακλαδικής εποχής) με τα στοιχεία της Β' στήλης.

Α' στήλη

Β' στήλη

1. Ουλπιανός

α. νεοπλατωνική μορφή με φήμη μάγου

2. Σουητώνιος

β. «Περὶ τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν»

3. Λεύκιος Απουλῆιος

γ. «Ἀττικὲς νύχτες» («Noctes Atticae»)

4. Αὔλος Γέλλιος

δ. πηχὴ τῆς ἰουετινιάνειας νομοθεσίας καὶ τοῦ σύγχρονου ἐυρωπαϊκοῦ δικαίου

(H. 2)

2ε) Να ἐπιλέξετε τὴ σωστὴ ἀπάντησιν:

Δεν ἀνήκει στους Χριστιανούς συγγραφείς τῆς μετακλαδικῆς ἐποχῆς:

α) ὁ Κορροδιανός β) ὁ Τερτυλλιανός γ) ὁ Κυπριανός

δ) ὁ Μινούκιος Φήλιξ ε) ὁ Νοβατιανός

(H. 0,5)

3. Να ἀντιστοιχίσετε τὶς λέξεις τῆς στήλης Α' πού συνδέονται ἐτυμολογικὰ με τὶς λατινικὲς λέξεις τῆς στήλης Β. (H. 10)

Α' στήλη

Β' στήλη

1. παῦρος

α. super

2. μαδέρνι

β. posset

3. δεσπότης

γ. cultellum

4. υπέρτατος

δ. resecandorum

5. ἀδονδος

ε. materiam

6. διπλός

στ. respondisset

7. ἐκουλιστός

ζ. obiurgandam

8. ἐέχα (= πριόνι)

η. experiri

9. ξεναχός

θ. paupertate

10. πειρατής

ι. dubito

(H. 10)

4) Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται: (Μ.15)

- α illi : την αιτιατική ενικού του ουδετέρου γένους
viliorem : την αφαιρετική του ίδιου αριθμού και γένους
materiam : τη γενική ενικού και στους δύο τύπους
divitiis : τη γενική του ίδιου αριθμού
aliquid : την ονομαστική ενικού του θηλυκού γένους
β mature : τον ίδιο τύπο στον υπερθετικό βαθμό
ornatrices : την ονομαστική του ενικού αριθμού
vestem : την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού
tempus : την ονομαστική του άλλου αριθμού
istae : τη δοτική ενικού του ουδετέρου γένους
γ viri : την κλητική του ενικού αριθμού
consilium : τη γενική του ίδιου αριθμού
unguium : την αφαιρετική του ενικού αριθμού και το γένος
ferro : την αιτιατική του ίδιου αριθμού

5) Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται: (Μ.15)

- α obtulisses : τον ίδιο τύπο στον ενεστώτα
fecisset : τον ίδιο τύπο στην παθητική φωνή
fieri : τον ίδιο τύπο στον μέλλοντα
licebit : τον ίδιο τύπο στον παρακείμενο
efficiet : το β' ενικό πρόσωπο οριστικής ενεστώτα παθητικής φωνής
β coeperat : το απαρέμφατο του μέλλοντα
solebat : το β' ενικό υποτακτικής μέλλοντα
voluit : το γ' πληθυντικό της υποτακτικής ενεστώτα
mallet : το α' πληθυντικό της υποτακτικής παρατατικού
nolis : το γ' ενικό της οριστικής ενεστώτα
γ interficiendo : το β' ενικό της προτακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή
rescandorum : το απαρέμφατο μέλλοντα στη φωνή που βρίσκεται
poposcit : την αφαιρετική του ουδέτερου // το β' ενικό οριστικής μέλλοντα
elapso : το απαρέμφατο του μέλλοντα

6) Να χαρακτηρίσουν συντακτικά οι παρακάτω λέξεις: (H.5)
α in divitiis // β cana, esse ~~χ~~ se, vocatus

7) α si minus, in paupertate : να συμπληρώσετε τις ελλειπτικές προτάσεις και να βρείτε το είδος του υποθετικού λόγου που εκφράζεται. (H.6)

8) β Tum interrogavit filiam, utrum post aliquot annos cana esse mallet an calca : να μετατρέψετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ. (H.1)

9) β Hac re audita : να αναλυθεί σε δευτερεύουσα χρονική πρόταση και με τους δύο τρόπους (H.5)

10) ~~χ~~ unguium resecandorum causa : να εκφραστεί ο σκοπός με όλους τους δυνατούς τρόπους (H.5.5)

11) ~~χ~~ elapso : να αναλυθεί η μετοχή σε ισοδύναμη πρόταση (H.1)

12) ~~χ~~ quod tonsoris praeripuisset officium : να συμπληωθεί η δευτερεύουσα πρόταση σε μετοχή (H.1.5)

13) ~~χ~~ de interficiendo Caesare : να αιτιολογηθεί εάν η χειρουργική έλξη είναι υποχρεωτική ή όχι και να αποδοθεί η φράση με τη μορφή που είχε πριν γίνει χειρουργική έλξη (H.25)

14) Να γράψετε ότι ζητείται για τις δευτερεύουσες προτάσεις:
β • quominus id faceret : δικαιολόγηση α) ελαφυσίας β) έγκλισης
• quin calva esse nolis : δικαιολόγηση ελαφυσίας
• ne istae te calvam faciant : δικαιολόγηση α) ελαφυσίας β) έγκλισης (H.25)